

Lars Rogstad, Per Schøning, Marianne Vik Dysterud og Svein Homstvedt

Arealstatistikk i Norge

Resultater fra en brukerundersøkelse

Notater

Innhold

Sammendrag og konklusjoner	3
1. Om undersøkelsen.....	3
1.1 Bakgrunn.....	3
1.2 Innhold i spørreskjemaet.....	4
1.3 Definisjon av arealstatistikk.....	4
1.4 Gjennomføring av undersøkelsen.....	4
1.5 Svar.....	5
1.6 Generell vurdering - "hovedkonklusjoner"	5
2. Bruk og brukere av arealstatistikk	6
2.1 Brukergrupper	6
2.2 Formål - hva brukes arealstatistikk til.....	6
2.3 Kilder for arealstatistikk.....	7
2.4 Bruk av GIS og tolking av satelittbilder og flyfoto.....	9
2.5 Behov for ny arealstatistikk.....	11
3. Arealkategorier - klassifikasjonssystemer	12
3.1 Nordisk arealklassifisering.....	12
3.2 Arealkategorier - dagens bruk.....	12
3.3 Behov - arealkategorier.....	14
3.4 Andre typer inndelingssystemer.....	15
4. Geografisk oppløsning	16
5. Andre kommentarer	17
6. Aktuelle tiltak - videre arbeid	18
Litteratur	19
Vedlegg 1: Mer om definisjon av arealstatistikk	20
Vedlegg 2: Spørreskjema.....	22
Vedlegg 3: Deltakere i undersøkelsen	26
Vedlegg 4: Nordisk arealklassifisering.....	29
De sist utgitte publikasjonene i serien Notater	30

Sammendrag og konklusjoner

Statistisk sentralbyrå gjennomførte i 1996 en brukerundersøkelse blant antatt viktige brukere og produsenter av arealstatistikk. *Samordningsforumet for arealstatistikk (SOFA)*, som består av representanter for viktige brukere og produsenter av arealstatistikk, initierte undersøkelsen. Undersøkelsen var frivillig. Det ble sendt ut spørreskjema til 146 institusjoner og returnert 78 skjema, dvs. en svarprosent på 53.

Brukerundersøkelsen gir noen viktige innspill til det videre arbeidet: Arealstatistikk er i bruk i flere institusjoner. Det eksisterer et stort og udekket behov for mer statistikk. Noen institusjoner har gitt spesifikk informasjon om på hvilke områder de har behov for statistikk, mens andre er mer runde i formuleringene. I hovedsak er behovene for ny statistikk knyttet til henholdsvis tettsteder, verneverdier, grønnskulpturer og ressursutnyttning.

Utvalget kan ikke blåses opp til å gi landstall, fordi det ikke har vært trukket etter statistiske kriterier. Det har ikke vært gjort noe forsøk på å revidere svarskjemaene gjennom kontakt med oppgavegiverne. Vi vet positivt at slik kontakt med oppgavegiver ville gitt korrigeringer for noen institusjoner.

De mest sentrale produsentene; NIJOS, Statens kartverk og Statistisk sentralbyrå, har hittil produsert statistikk i hovedsak over jord- og skogbruksareal, og bruken av arealstatistikken er derfor mest innarbeidet i landbruksforvaltningen. For arealkategorier som bl.a. er omtalt i Plan- og bygningsloven, særlig i paragraf 20-4 om arealdelen av kommuneplan, er statistikktilfanget på landsbasis tynt, og bruken dermed ekstensiv. Flere institusjoner varsler imidlertid behov for slik statistikk, og noen planlegger også å utarbeide det selv for eget forvaltningsområde.

Flere brukere etterlyser statistikk over arealbruken i tettsteder. Få av disse har imidlertid fokusert på behovet for sammenlignbar statistikk i tid og rom.

1. Om undersøkelsen

1.1 Bakgrunn

Bruksområdet for arealstatistikk spenner fra detaljert arealplanlegging og ad-hoc analyser til planoppfølging og statistiske oversikter på nasjonalt og internasjonalt nivå. Ulike arealdefinisjoner, innsamlingsmetoder og bruksformål har imidlertid gjort det vanskelig å utnytte eksisterende datakilder på en rasjonell måte. I forvaltningen registreres det nå i større grad interesse for å samordne og påvirke utviklingen av denne typen statistikk.

Undersøkelsen ble satt i verk på initiativ fra *Samordningsforumet for arealstatistikk (SOFA)*. Forumet er oppnevnt av Miljøverndepartementet, og består av representanter fra Direktoratet for naturforvaltning, Norsk institutt for jord og skogforskning, Statens kartverk, Statistisk sentralbyrå, Transportøkonomisk institutt og Miljøverndepartementet.

Formålet med undersøkelsen var å:

- grovkartlegge dagens bruk av arealstatistikk
- synliggjøre hvilke institusjoner og miljøer som bruker arealstatistikk
- ditto - hvem som *ikke* bruker arealstatistikk, "men som burde bruke det"
- avdekke mulige områder hvor arealstatistikk bør utvikles eller eventuelt kvalitetsforbedres
- identifisere behov for ytterligere standardisering og samordning
- komme i dialog med viktige interessenter.

1.2 Innhold i spørreskjemaet

Spørreskjemaet inneholdt en generell innledning, og spørsmålene var gruppert på følgende måte:

- A. Organisasjon, adressefelt, kontaktperson og telefon
- B. Brukerundersøkelsens relevans for organisasjonen
- C. Nåværende bruk av arealstatistikk
- D. Behov for ny eller forbedret arealstatistikk
- E. Nordisk system for arealklassifikasjon (oversatt fra svensk tekst)

Det var lagt opp til enkel avkryssing i svar-rubrikker, med rikelig adgang til å spesifisere med kommentarer.

Spørreskjemaet er vist i vedlegg 2. Det nordiske systemet for arealklassifikasjon er vist i vedlegg 4.

1.3 Definisjon av arealstatistikk

Undersøkelsen har tatt utgangspunkt i den definisjonen som SOFA legger til grunn for sitt arbeid:

"Med areal- og arealrelatert statistikk menes informasjon om geografisk lokalisering, avgrensning og utbredelse av arealer, samt data som beskriver faktisk og planlagt arealbruk, arealdekke (naturtilstand) og andre egenskaper knyttet til arealene."

Denne definisjonen er meget vid, noe som i sin tur *kan* forlede brukere til å få litt høyere forventninger til arealstatistikken enn det er rom for. Svarene tyder imidlertid på at brukerne har hatt rimelig god forståelse av hva dette innebærer i praksis. En drøfting og avgrensning av begrepet arealstatistikk er forøvrig gjengitt i vedlegg 1.

1.4 Gjennomføring av undersøkelsen

Utvalg - mottakere av skjema

Undersøkelsen omfatter en lang rekke organisasjoner som er brukere av eller påvirker utformingen av areal- eller arealrelatert statistikk. I alt ble det sendt ut 146 skjema. Fullstendig adresseliste er gitt i vedlegg 3. Følgende institusjonstyper ble forespurt (forkortelsen til høyre er seinere brukt i klassifiseringen):

Fylkesmennenes miljøvernavdelinger	MVA
Fylkesmennenes landbruksavdelinger	LA
Fylkeskommuner	FK
Kommuner	KOMM
Statlige direktorater	DIR
Underavdelinger i noen departementer	DEP
Undervisning- og forskningsinstitusjoner	UF
Private bedrifter	PRIV

Utvalget av institusjoner ble trukket ut etter skjønn, og ble ansett å være de mest sentrale organer for bruk eller produksjon av arealstatistikk. Bare et mindre utvalg kommuner ble tatt med i utvalget, disse ble ikke tilfeldig trukket, men det ble plukket ut en stor og en liten kommune i hvert fylke.

Deltakelse i undersøkelsen var frivillig.

Orienteringsbrev ble sendt ut sammen med spørreskjema og ferdig frankert svarkonvolutt. Brevene ble adressert til institusjon (etat) eller avdeling i institusjon - og ikke personlig adressert til spesielle medarbeidere.

Purring

Purring pr. telefon ble gjennomført overfor et utvalg av de institusjonene som ikke hadde svart innen fristen. Dette gjaldt alle miljøvernavdelinger og landbruksavdelinger hos fylkesmannen, alle fylkeskommuner, noen direktorater og alle undervisnings- og forskningsinstitusjoner. Noen kommuner ble oppringt.

1.5 Svar

Det ble returnert 78 spørreskjema. Tabell 1 viser fordelingen av skjema på ulike kategorier mottakere.

Tabell 1. Fordeling av skjema på kategorier. Antall skjema og prosent

	MVA	LA	FK	Komm	Dir	DEP	UF	Priv	Total	Prosent
Ant. skjema	18	18	18	35	26	6	14	11	146	100
Besvart	7	11	11	15	15	6	11	2	78	53
Ikke besvart	11	7	7	20	11	0	3	9	68	47

Svarprosenten er såvidt over 50. Det er imidlertid store variasjoner fra gruppe til gruppe. Best svarprosent er fra departementenes avdelinger med 6 svar av 6 mulige. Undervisnings- og forskningsinstitusjoner har en svarprosent på 79, for fylkesmennenes landbruksavdelinger og fylkeskommunene svarer 61%, mens for direktorater svarer 58%.

Kommunene og fylkesmennenes miljøvernavdelinger, som i stor grad arbeider med plansaker og dermed med arealrelevant informasjon, hadde en relativt lav svarprosent, henholdsvis 43 og 39, tross purring. Disse er antatt å være en viktig brukergruppe for arealstatistikken. Det kan være flere årsaker til dette resultatet:

- de har lite bruk for arealstatistikk
- de har ikke evnet å ta arealstatistikken i betraktning ved enkeltsaksbehandling
- arealstatistikken slik den foreligger i dag er ikke tilpasset plansaksbehandling
- opplegget slik det er presentert i spørreskjemaet har ikke truffet tilstrekkelig godt
- tilfeldige begivenheter har ført til at spørreskjemaet har blitt liggende

1.6 Generell vurdering - "hovedkonklusjoner"

Av de 78 svar-institusjonene er det 54 som har svart at de bruker eller kommer til å bruke arealstatistikk i nær framtid.

«Tradisjonell» arealstatistikk, som omfatter jordbruks- og skogbruksarealer, står fortsatt sterkt innenfor flere fagmiljøer. Like sterkt står ønsket om bedre statistikk over arealbruken i tettstedene.

Den nordiske arealklassifikasjonen vil kunne være et godt hjelpemiddel for flere institusjoner, men er i liten grad kjent og i aktiv bruk. Den er dessuten langt på veg for grov i forhold til behovet.

Oversikten over «utradisjonell» arealstatistikk som enten er i bruk eller er ønsket, viser at dagens statistikkpublisering på området fra sentrale aktører som Statens kartverk, NIJOS eller SSB langt fra fyller behovet. Noen av disse kategoriene vil kunne falle inn under en videreinndeling av Nordisk arealklassifikasjon, men svært mange ønsker om arealstatistikk åpner for alternative inndelinger etter andre kriterier.

Den svært vide definisjonen av begrepet arealstatistikk kan ha ført til forvirring hos brukerne m.h.p. hva man egentlig spurte etter. På den annen side er skjemaet, vinklet mot «enkel og tradisjonell» arealinndeling, selv om skjemaet i seg selv kanskje ble opplevd som komplisert. Vi vil derfor advare

mot å trekke alt for vide konklusjoner ut fra materialet, men heller betrakte det som en pekepinn om behovet for statistikk over arealdekke- og bruk.

Utvalget kan ikke blåses opp for å gi landstall, fordi det ikke har vært gjort noe forsøk på å trekke et utvalg etter statistiske kriterier. Svarene kan likevel sies å gi en viss indikasjon på holdningen til arealstatistikk i norske institusjoner, men det bør advares mot å trekke bastante konklusjoner for landet som helhet. Svarprosenten er også så pass svak at man må være forsiktig med generaliseringene.

2. Bruk og brukere av arealstatistikk

2.1 Brukergrupper

Dette refererer seg til spørreskjemaets spørsmål B, der det ble spurt om det brukes, eller i nær framtid er planer om å bruke arealstatistikk i organisasjonen.

Tabell 2. Bruk av arealstatistikk. Antall skjema

	MVA	LA	FK	Komm	Dir	DEP	UF	Priv	Total
Bruker arealstatistikk	5	11	8	8	9	3	10	0	54
Bruker ikke arealstat.	2	0	3	7	6	3	1	2	24

Av de som har svart, er det snaut ca. 70% som bruker eller kommer til å bruke arealstatistikk. Fylkesmennenes landbruksavdelinger og undervisnings- og forskningsinstitusjoner er de som svarer mest entydig positivt på spørsmålet. Fylkeskommunene, direktoratene og fylkesmennenes miljøvern-avdelinger er også positive blant de som har svart, med 60-72% som brukere av arealstatistikk, men for både direktoratene og miljøvern-avdelingene kommer den lave svarprosenten inn som et forstyrrende moment. Noe overraskende er kommunene delt på midten, det samme er departementenes avdelinger.

Det er grunn til å stille spørsmål om hvorfor det er slike variasjoner for miljøvern-avdelinger og fylkeskommuner - de har dog ganske tilsvarende oppgaver fra fylke til fylke. Det kan kanskje skyldes tilfeldigheter mht. hvem som mottok skjema?

En foreløpig konklusjon kan være at undersøkelsen gjenspeiler at bruk av arealstatistikk hittil ikke har vært en sentral og prioritert oppgave. Dertil er både svarprosenten for lav og svarene for uensartet.

2.2 Formål - hva brukes arealstatistikk til

Dette refererer seg til spørreskjemaets spørsmål C1, der det ble spurt om nåværende bruk av arealstatistikk i organisasjonen. Det var anledning til å krysse av i flere rubrikker.

Tabell 3. Nåværende bruk av arealstatistikk. Antall avkryssinger

	MVA	LA	FK	Komm	Dir	DEP	UF	Total
Generell saksbehandling	3	11	4	7	6	1	1	33
Overvåking/resultatkontroll	4	9	1	3	6	2	2	26
Beregning av tilskudd	1	11	1	0	3	0	0	16
Utbygging	0	4	2	7	6	1	0	20
Vern	3	2	1	6	3	1	0	16
"Produksjon"	0	8	0	0	4	0	0	12
Drift, skjøtsel, ressursutnyttning	2	9	2	2	4	2	0	21
Forskning/utredning	0	3	4	1	3	1	10	22
Undervisning/informasjon	2	7	4	3	5	1	9	31
Politikkutforming	0	8	6	5	3	3	1	26
Annet	0	1	1	1	1	1	0	5
Antall bruksområder totalt	6	11	10	9	11	9	5	11

Det bruksområdet som har høyest score for hver av institusjonene er markert med uthevede tall. Uthevingen illustrerer mangfoldigheten i bruken av arealstatistikk. Bruksområdene generell saksbehandling, overvåking/resultatkontroll, utbygging og politikkutforming scorer høyest blant minst 2 brukergrupper.

Fylkesmennenes landbruksavdelinger, fylkeskommuner, kommuner, direktorater og departementer har flest bruksområder for arealstatistikk.

De mest sentrale bruksområdene kan synes vanskelig å få fatt på, ettersom flere brukere har krysset av for flere bruksområder. Ved et nærmere studium viser tabellen noen interessante fenomener, selv om man skal være forsiktig med for vide tolkninger.

Totalt viser tabellen at arealstatistikk brukes av flere typer institusjoner, og for et bredt spekter av formål. Generell saksbehandling og undervisning/informasjon peker seg ut som viktige bruksområder for alle brukerkategoriene. Overvåking/resultatkontroll og politikkutforming, som er de bruksområdene der man kanskje kunne vente høyest tilslutning, kommer hakk i hæl, og er viktige bruksområder for flere institusjonstyper. Bare fylkesmannens landbruksavdeling og direktorater har krysset av for «produksjon».

2.3 Kilder for arealstatistikk

Dette refererer seg til spørreskjemaets spørsmål C5, der det ble spurt om hvilke eksterne kilder organisasjonen har til arealstatistikk. Det var også her anledning til å krysse av i flere rubrikker.

Tabell 4. Eksterne kilder til arealstatistikk. Antall avkryssinger

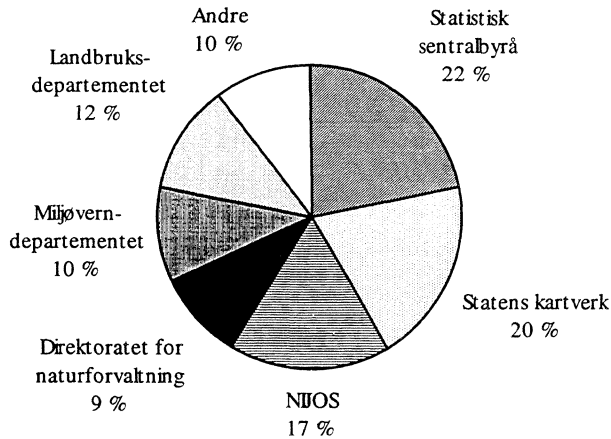
	MVA	LA	FK	Komm	Dir	DEP	UF	Total
Statistisk sentralbyrå	2	9	5	4	2	2	7	31
Statens kartverk	2	7	5	3	4	1	5	27
NIJOS	1	10	1	2	3	1	5	23
Direktoratet for naturforvaltn.	3	1	2	1	2	1	3	13
Miljøverndepartementet	1	3	4	2	1	1	2	14
Landbruksdepartementet	0	8	2	2	1	0	3	16
Andre	0	3	1	3	3	0	4	14

Den viktigste kilden for de forskjellige brukergruppene er oppgitt med uthevet skrift.

Statistisk sentralbyrå er oppgitt som den viktigste kilden til arealstatistikk, tett fulgt av Statens kartverk. NIJOS og Direktoratet for naturforvaltning er oppgitt som viktigste kilde for henholdsvis fylkesmannens landbruksavdelinger og fylkesmannens miljøvern avdelinger.

Fordelingen på leverandører av arealstatistikk er vist i figuren under.

Figur 1. Eksterne kilder til arealstatistikk. Prosent

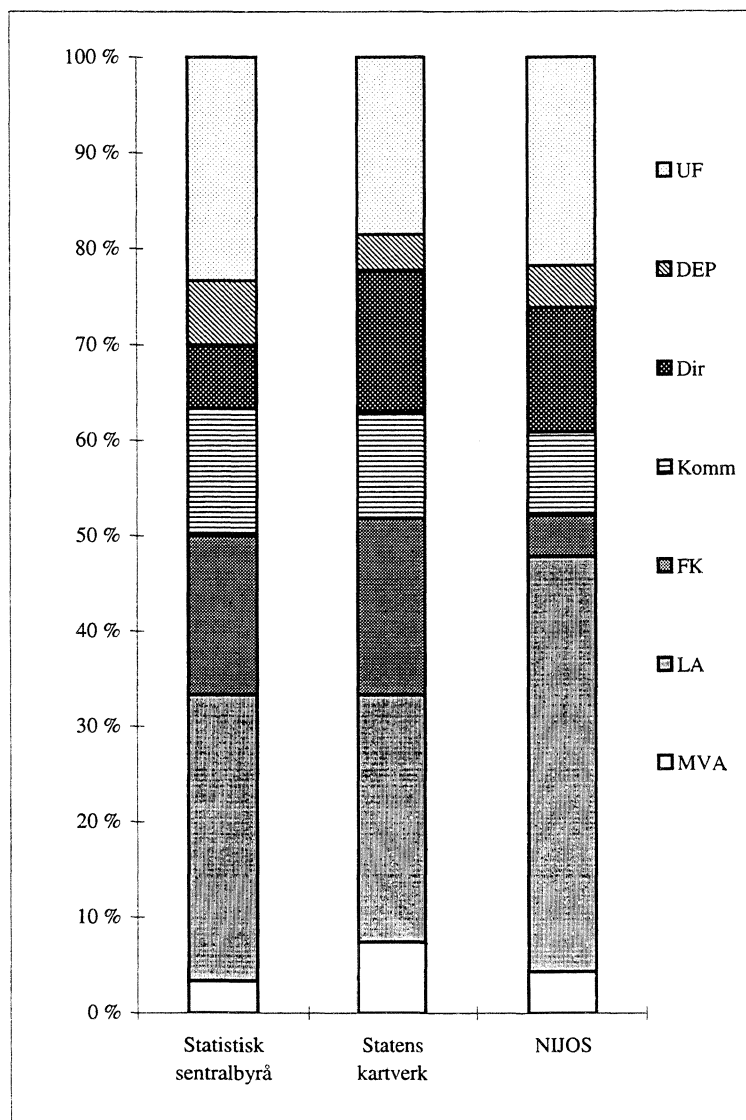


Statistisk sentralbyrå, Statens kartverk og NIJOS oppgis som statistikkilde for 59 % av institusjonene.

Kategorien *andre kilder* er oppgitt av overraskende mange brukere. Disse er i alfabetisk rekkefølge oppgitt å være «diverse tilfeldige registreringer» - 1 kilde, eiendomsselskaper - 1 kilde, Fylkeskommunen - 2 kilder, fylkesmannens miljøvern avdeling - 1 kilde, Jordskifteverket - 1 kilde, kommunene (landbrukskontorene) - 1 kilde, kommunene generelt - 3 kilder, konsulentfirmaer - 1 kilde, markedsoversikter - 1 kilde, NGU (Norges geologiske undersøkelse) - 1 kilde, NINA (Norsk institutt for naturforvaltning) - 1 kilde, NOE (Nærings- og energidepartementet) - 1 kilde, NORUT IT - 1 kilde, NVE (Norges vassdrags- og energiverk) - 1 kilde, skogeierforeningene - 3 kilder, Statens vegvesen - 1 kilde, universiteter - 1 kilde,

Egen produksjon er oppgitt av én kilde, men gjelder antakelig flere. Det ble bare spurt etter eksterne kilder.

Figur 2. Arealstatistikk fra SSB, Statens kartverk og NIJOS, brukere. Prosent



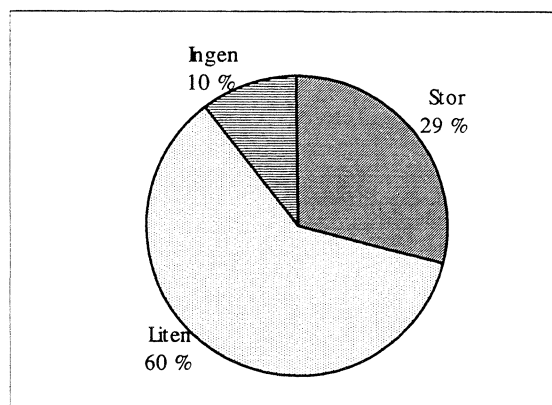
Figuren viser prosentvis fordeling av brukere av de tre største kildene til arealstatistikk, blant de som har svart. Fylkesmennenes landbruksavdelinger er en stor bruker av arealstatistikk fra både Statistisk sentralbyrå, Statens kartverk og NIJOS, med sterkest vekt på NIJOS. Både Statistisk sentralbyrå og Statens kartverk ser ut til å ha et bredt spekter av brukere, mens det er en svak tendens til at NIJOS har en noe smalere brukergruppe. Det må imidlertid ikke legges for mye tolkning inn i figuren, p.g.a. at mange institusjoner, som antakelig vil være brukere av arealstatistikk, ikke har svart.

2.4 Bruk av GIS og tolking av satelittbilder og flyfoto

Den første tabellen refererer seg til spørreskjemaets spørsmål C6, der det ble spurt om i hvilken grad Geografiske informasjonssystemer (GIS) brukes i organisasjonen. Det var i utgangspunktet hensikten at man skulle sette bare ett kryss. Svarene er oppsummert i tabellen og figuren nedenfor.

Tabell 5. Bruk av GIS i organisasjonen. Antall svarkategorier

	MVA	LA	FK	Komm	Dir	DEP	UF	Total
Stor	2	3	1	2	3	0	3	14
Liten	2	8	4	5	5	1	5	30
Ingen	1	0	1	0	1	1	1	5
Vet ikke	0	0	0	0	0	0	0	0
Ikke svart	0	0	2	1	1	1	1	6

Figur 3. Bruk av GIS i institusjonene. Prosent

Mange institusjoner har ikke tatt i bruk GIS i vesentlig grad. Men bildet er uensartet. Alle typer institusjoner, departementenes avdelinger unntatt, har tatt i bruk GIS, og kommentarer på svarskjemaet tyder på at GIS er på veg inn i institusjonene. Foreløpig krever imidlertid GIS spesialkompetanse og kraftig maskin- og programvare, og det er rimelig å anta at institusjoner som har svart «i liten grad» har fått konsulentmiljøer eller andre til å utføre GIS-analyser for seg, f.eks. transportmodeller, kartlegging av inngrepsfrie områder m.v.

En usikkerhet hviler over spørsmål og svar: Hva skal regnes som GIS? Noen kan ha regnet kartpresentasjonsprogram som GIS, men det er vesentlig forskjell mellom de enkleste verktøy for framstilling av temakart og de kraftigste GIS-analyseverktøyene. Noen kartpresentasjonsverktøy er imidlertid i ferd med å bli kraftigere og med større brukerfunksjonalitet, og for flere formål kan det være vanskelig å skille skarpt mellom GIS- og kartpresentasjonsverktøy.

Institusjonene ble også spurt om i hvilken grad de bruker egen tolkning av flyfoto og satellittbilder som grunnlag for arealstatistikk (spørsmål C7):

Tabell 6. Tolkning og bruk av satellittbilder og flyfoto. Antall svarkategorier

	MVA	LA	FK	Komm	Dir	DEP	UF	Total
Stor	0	0	0	0	1	0	2	3
Liten	2	3	0	4	2	0	5	16
Ingen	3	8	6	3	6	2	3	31
Vet ikke	0	0	0	0	0	0	0	0
Ikke svart	0	0	2	1	1	1	0	5

Pr. dato er det liten eller ingen bruk av satellittbilder og flyfoto. I stor grad er dette fortsatt et felt for spesialister. En av institusjonene som oppgir stor bruk av satellittfoto, kjøper likevel tjenesten fra andre.

Spørsmållstillingen kan imidlertid ha forledet svarere som faktisk bruker satellittfoto, ved at det er fokusert på satellittfoto som *grunnlag for arealstatistikk*. Dersom det var blitt spurt om de bruker *data* fra satellittbilder og flyfoto, ville kanskje svarene sett litt annerledes ut, dog neppe vesentlig forskjellig fra slik det er blitt.

2.5 Behov for ny arealstatistikk

Spørsmål D1 lød: Har organisasjonen behov for arealstatistikk som pr. i dag ikke er tilgjengelig eller som er av for dårlig kvalitet? Hensikten ved spørsmålet var å få pekt på behov som ikke blir dekket ved den bruken man har av arealstatistikk i dag.

Tabell 7. Behov for ny arealstatistikk. Antall svarkategorier

	MVA	LA	FK	Komm	Dir	DEP	UF	Total
Ja	5	8	5	4	6	3	8	39
Nei	0	2	1	2	2	0	1	8
Ikke svart	0	1	2	2	2	0	1	8

Svarene avdekket at situasjonen pr. dato må være utilfredsstillende: 83 % av de som har svart, har behov for bedre eller ny type arealstatistikk enn det som finnes pr. idag. 17 % har ikke behov for arealstatistikk av bedre kvalitet enn det som finnes pr. idag.

Av de som har svart JA, fordeler behovene seg på disse formålene:

Tabell 8. Behov for ny arealstatistikk etter formål. Antall svarkategorier

	MVA	LA	FK	Komm	Dir	DEP	UF	Total
Generell saksbehandling	3	4	5	3	3	1	0	19
Overvåking/resultatkontr.	4	5	1	3	3	1	2	19
Beregning av tilskudd	1	5	2	0	2	0	0	10
Utbygging	1	4	4	3	4	2	0	18
Vern	4	2	4	2	2	1	1	16
Produksjon	0	6	1	0	3	0	0	10
Drift/skjøtsel/ressursutnyt.	3	7	4	2	3	1	0	20
Forskning/utredning	2	1	6	0	3	0	7	19
Undervisning/informasjon	2	1	6	2	5	0	6	22
Politikkutforming	1	5	6	2	1	2	2	19
Annet	1	2	0	0	0	0	2	5

Det ønskes ny arealstatistikk til de fleste formål, og det fordeler seg relativt jevnt på disse. Den største svarkategorien av formål for de forskjellige institusjonstypene er satt med **feit skrift**, og også her fordeler det seg jevnt utover. Preferansene gjenspeiler i noen grad institusjonenes formål med virksomheten.

Under klassifikasjonen «Annet» er det kommet kommentarer på følgende behov: Kunnskapsleverandør for politikkutforming, transportanalyse/utredning innenfor samordnet areal- og transportplanlegging, modellutvikling, arealstatistikk fra godkjente arealdeler i kommuneplaner, ressursregnskap, hyttetomtarealer i LNF-områder, gårdsturismearealer som ikke er landbruk, dokumentasjon av annen arealbruk i LNF-områder.

3. Arealkategorier - klassifikasjonssystemer

3.1 Nordisk arealklassifisering

Systemet for Nordisk arealklassifisering ble utviklet på initiativ fra det nordiske sjefsstatistikermøtet i 1981. Her ble det besluttet å gjennomføre et prosjekt med formål å komme fram til en felles nordisk arealklassifisering. Prosjektet ble gjennomført av Nordisk Utvalg for Miljøstatistikk (NUM) høsten 1981. Dette forslaget ble i 1985 anbefalt som veiledende for bruk i arealstatistisk arbeid i de statistiske sentralbyråene.

Klassifiseringen har som formål å sikre sammenlignbare arealklasser i de nordiske landene, samtidig som mulighetene for sammenlignbarhet med ECE-klassifiseringssystemet er ivarett.

Klassifiseringssystemet omfatter både arealdekke og arealbruk. Systemet er inndelt i 7 hovedgrupper, som tilsammen omfatter landets totale land og ferskvannsareal. Systemet omfatter ikke "arealer i saltvann". Klassifiseringssystemet er gjengitt i vedlegg 4. Systemet er nærmere omtalt i NSS (1982).

Kjennskap til Nordisk arealklassifisering ble undersøkt som en del av brukerundersøkelsen (spørsmål C2):

Tabell 9. Kjennskap til Nordisk arealklassifisering. Antall svarkategorier og prosent

	MVA	LA	FK	Komm	Dir	DEP	UF	Total	Prosent
Ja	0	3	1	1	3	0	2	10	20
Nei	3	6	4	4	5	2	5	29	58
Delvis	2	2	1	2	1	1	2	11	22
Ikke svart	0	0	2	1	1	0	1	5	

Systemet for Nordisk arealklassifisering er ikke spesielt godt kjent. Av de 50 institusjonene som har svart på dette, er det bare 20% som svarer «ja» på at de kjenner systemet, summerer vi «ja» og «delvis», er det fortsatt under halvparten som kjenner systemet. Disse 20% er i hovedsak Fylkesmennenes landbruksavdelinger, direktorater og undervisnings- og forskningsinstitusjoner.

Det er hele 58 % som ikke kjenner systemet av de som har svart.

Vi ønsket gjennom brukerundersøkelsen å få kjennskap til hvorvidt Nordisk arealklassifisering egnet seg for ulike typer behov i institusjonene. Det ble derfor spurt om de arealkategoriene som organisasjonen bruker idag, kan klassifiseres innenfor Nordisk arealklassifisering (C2):

Tabell 10. Nordisk arealklassifisering, egnethet for etatenes bruk. Antall skjema og prosent

	MVA	LA	FK	Komm	Dir	DEP	UF	Total	Prosent
Ja	0	5	2	1	3	0	4	15	36
Nei	0	0	0	1	1	1	4	7	17
Delvis	4	6	3	3	3	1	0	20	48
Ikke svart	1	0	3	3	3	1	2	13	

Ca. 83% av de som har svart på dette spørsmålet, kan helt eller delvis benytte den Nordiske arealklassifiseringen, mens ca. 17 % ikke kan bruke den. 13 institusjoner har imidlertid ikke svart på spørsmålet.

3.2 Arealkategorier - dagens bruk

I spørsmål C3 ble det spurt om hvilke kategorier arealstatistikk som institusjonen bruker, og i spørsmål D3 om hvilke behov institusjonen har for ny eller forbedret arealstatistikk. Det ble lagt vekt på

om statistikkbehovene, særlig for den eksisterende statistikken, var knyttet til Nordisk arealklassifikasjon.

Hovedgruppene av svar er klassifisert i nedenstående tabell. Eksisterende arealbruk er merket «nå», mens ønsket arealbruk er merket «øns».

Tabell 11. Bruk av kategorier i Nordisk arealklassifikasjon, ønsker om ny statistikk. Antall avkryssinger

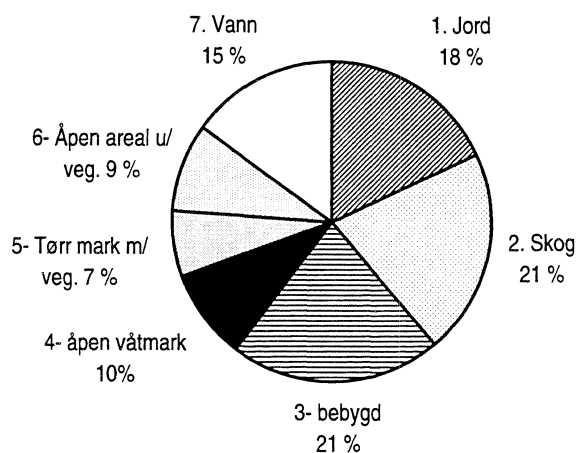
Kategori	MVA		LA		FK		Komm		Dir		DEP		UF		Total	
	nå	øns	nå	øns	nå	øns	nå	øns	nå	øns	nå	øns	nå	øns	nå	øns
1. Jord	1		9	6	1	1	1	1	5	2	1	1	5	3	22	14
2. Skog	1	2	8	6	0	1	2	1	6	3	1	1	7		25	13
3. Bebygd	1	3	4	2	4	4	5	2	7	3	1	2	4	3	26	18
4. Åpen våtmark	2		3	2			1		5	3	1		1		11	7
5. Tørr mark m/veg.	1		2	2					4	2			1		8	4
6. Åpen areal u/veg.	1		1	2	1		1		5	2			2		11	4
7. Ferskvann	2		4	3	3	1	2		4	2			3		18	6
Total	8	3	31	23	9	7	11	5	36	17	3	5	23	6	121	66

Den arealkategorien som har fått høyest score enten som nåværende bruk eller ønske om bruk, er satt med uthevet skrift. Statistikk over bebygde områder er enten i bruk eller er ønsket av et flertall av institusjonene.

Tabellen viser at alle arealbruksklassene er i bruk. Miljøvernavdelinger, landbruksavdelinger, direktorater og undervisnings- og forskningsinstitusjoner bruker alle klasser, mens fylkeskommuner, kommuner og departementer er mer selektive, men bruker klassene jord, skog og bebygd. De er også for disse klassene at flest institusjoner har ønske om forbedringer.

Figuren nedenfor viser prosentfordelingen av bruken av de forskjellige arealkategoriene.

Figur 4. Areal kategorier, bruk i dag. Prosent (antall avkryssinger)



Figuren viser at det er utbredt bruk av arealstatistikken på de tematiske områdene der den er best, nemlig for jord- og skogareal. Det er vanskelig å tolke dette som annet enn et resultat av at det er fylkesmannens landbruksavdelinger som har vært mest samvittighetsfulle med å besvare undersøkelsen. Dette gjenspeiler imidlertid også det faktum at det er dette organet som har den lengste og sterkeste tradisjonen i nettopp å bruke arealstatistikk.

På spørsmål om egnetheten ved dagens statistikk i forhold til formålet (C3, høyre kolonne), er det flest svar på karakteristikken «god». Det er imidlertid flere avkryssinger som «mindre god» enn «meget god». En skal imidlertid være meget forsiktig med å presse disse tallene for langt.

Tabell 12. Egnethet, arealkategorier, dagens statistikk. Antall avkryssinger

Kategori	MVA			LA			FK			Komm			Dir			DEP			UF		
	M	G	L	M	G	L	M	G	L	M	G	L	M	G	L	M	G	L	M	G	L
1. Jord				5	1		1			1			1	2	1	1			1	2	1
2. Skogbruksareal	1			4	1					2			1	2			1		1	3	1
3. Bebygd areal	1			2	1		1	2		1	3			5						2	
4. Åpen våtmark	2			1	1									2							
5- Tørr mark m. veg.	1				1									1							
6. Åpent areal u. veg.	1				1		1			1				2							1
7- vann	2			2	1		2			1	1		1						1	1	
I alt	1	7		-	14	7	1	6	-	1	8	1	2	15	1	1	-	1	3	8	3
Antall institusjoner som har svart:	2			6			3			5			6			2			5		

Tegnforklaring

M: Meget god

G: God

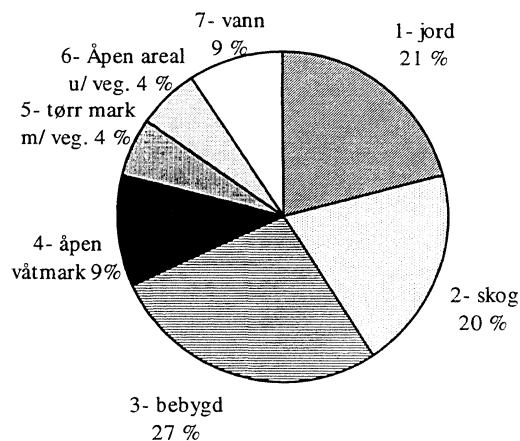
L: Mindre god

Jordbruksarealstatistikk og tettstedsstatistikk får høy score fra henholdsvis fylkesmannens landbruksavdeling, kommunene og statlige direktorater.

3.3 Behov - arealkategorier

I spørsmål D3 ble brukerne bedt om å spesifisere behovene for ny arealstatistikk. Også her ble det invitert til å benytte inndelingen fra Nordisk arealklassifisering, alternativt egen inndeling.

Figur 5. Areal kategorier, behov for ny statistikk. Prosent (antall avkryssinger)



Hovedmengden av svarene går på ønsker som kan knyttes til Nordisk arealklassifisering. Sammenliknet med figur 4, som gjenspeiler dagens bruk, er bildet omtrent det samme, men det en forskyvning i

ønskene mot statistikk særlig over bebygd areal/tettstedsareal. Også for jordbruksarealene er det ønsket om forbedringer.

I den grad man kan peke ut potensielle satsningsområder av disse svarene, vil vi oppsummere med at tettstedsarealer er interessante satsningsområder i tiden fremover. Det ønskes statistikk over disse både som arealkategori og som geografisk enhet. I tillegg er det interesse for å få informasjon om arealbruken før det ble foretatt tettstedsutbygging. Særlig gjelder dette i jordbruksområdene.

Flere har ønsket andre arealkategorier enn de som er skissert. Dette er behandlet i neste avsnitt.

3.4 Andre typer inndelingssystemer

Både bruken og ønskene er atskillig mer nyanserte enn det som er referert i forhold til Nordisk arealklassifisering. Mange av brukerne har helt egne etatspesifikke behov.

Nedenfor er listet opp aktuell bruk og ønsker som ikke eller bare dårlig er reflektert i Nordisk arealklassifisering. Rekkefølgen i oppstillingen er alfabetisk i begge kolonner og dermed tematisk tilfeldig.

Tabell 13. Bruk og ønsker for arealstatistikk, som ikke eller i liten grad er kategorier i Nordisk arealklassifisering

Nåværende bruk av arealstatistikk	Behov for ny eller forbedret arealstatistikk
Byggeområder med detaljert inndeling	Alle typer inngrep
Båndleggingsområder	Annen arealbruk i LNF-område/LNF-soner
Båthavner	Areal nedbygd av transportanlegg
Eiendom	Arealbruk i tettsteder
Ervervsareal	Arealtilstand
Fellesformål og utleieformål/ikke formålstjenlig	Arronderingsregister
Fellesområder	Barmarksløyper
Fornyelsesområder	Bedre regionalisering innen fylke
Forsurede områder	Beiteareal
Sprøyta skogsareal	
Friluftsområder/friområder/viltområder	Båndlagt areal til vannforsyning
Grøntstruktur-register og faktisk grønnstruktur	Elvedelta
Hydrologiske statistikkområder	Fiskeområder
Ikke åpnete områder/åpne for tilleggsundersøkelser	Forbruk av dyrka mark/nedlagt jordbruksareal
Jordsmonnkart	Forskjeller i trafikkareal i ulike byer og tettsteder
Klasser innenfor bebygd areal	Forurensning
Klausulert drikkevannsareal	Fritidsområder
Klimasoner	Generell markslag
Kulturminner	Inngrep i områder med spesielle naturverdier
Laks- og innlandsfiskeområder	Kataster
Leteområder	Kolonihage
Markslag generelt	Kulturminner
Natur- og kulturverdier (Naturbase)	Landskap/kulturlandskap - verdiklasser
Naturstein	Løsmasser
Nedbørfelt	Myr- og skogstyper
Næringsinteresser i kystsonen	Naturgeografiske regioner
Regioner innen fylke	Nytt bebyggelsesareal etter kategori
Regulering	Områder på tvers av grenser; eks. Haugalandet
Reinbeitedistrikt og reinbeiteområde	Oppdaterte data i forbindelse med veganlegg
Sentrumsfunksjoner	Planlagt, faktisk og historisk arealbruk
Sikkerhetssoner	Planregnskap; regulerte områder etter PBL og utbygde områder

Skjellsand	Reguleringsplan-inndeling
Spesialområde(r)	RPR - Oslofjorden/strandsoner med info om byggetiltak og biologisk mangfold
Sporgrunn m.v.	Rødlistebiotoper
Tilbakeleverte lisensområder	Scooterløyper
Ubebygde tomter	Sjø som areal, ressurs, bruk og vern
Urørte/inngrepssfrie naturområder	Skog - opplevelsesverdi
Utlyste områder for tildeling/lisensområder	Slitasjeregister (areal m. plantedekkepåvirkning)
Utslipp fordelt på grunnkretser	Statistikk som gir mulighet for transportberegning
Vannforsyningsareal	Traktorveier
VBASE	Treslagsskifte
Vernede/verneverdige områder	Urørt natur
Villreinområder	Utmarksarealer
	Veger/naturinngrep
	Vegetasjonstyper
	Verdiregister
	Verna vassdrag
	Videre utbygging av de kat. som brukes i dag

Samme stikkord kan gå igjen både under «nåværende bruk» og «behov for ny eller forbedret arealstatistikk»; eksempel på dette er «kulturminner». Det er rimelig å anta at dette gjenspeiler at temaet er delvis dekket med statistikk, men at behovet er større enn dekningen.

Lista over stikkord er lang; 44 stikkord over nåværende bruk av arealstatistikk, 49 over behov for ny/forbedret. Det indikerer mer enn det viser at arealstatistikken allerede er mangfoldig, og at det er svært mange udekkede behov.

Flere institusjoner nevner bruk av digitalt markslag (DMK) som et satningsområde i framtiden for egen virksomhet, noen svarer at de bruker DMK - 1: 5.000 idag. Det er også en tendens til at flere institusjoner selv vil ta i bruk geografiske informasjonssystemer for bl.a. å utarbeide sin egen statistikk.

4. Geografisk oppløsning

Brukerundersøkelsen avdekker at de viktigste geografiske inndelinger er:

- fylke
- kommune
- grunnkrets
- tettsted

Andre inndelinger som er nevnt spesielt, er:

- nedbørfelt
- verna vassdrag
- kystsone
- grunneiendom
- uformelle enheter som f.eks. Haugalandet

Kravet til nøyaktighet i stedfesting, kartframstilling og dermed statistikk, ser ut til å være økende. Målestokker som 1:20 000 og 1:10 000 forefinnes hyppig.

5. Andre kommentarer

Flere institusjoner har gitt innsiktsfulle kommentarer til spørreskjema og undersøkelsen. Noen kommenterer at spørsmålene ikke var lette å besvare, og at svarene var gitt etter beste skjønn, og under usikkerhet. Langt flere kommentarer gir konstruktive bidrag til det videre arbeidet med klassifisering og standardisering som grunnlag for statistikkarbeidet.

Utdrag av noen av kommentarene gitt fra forskjellige svarere er gjengitt nedenfor. De er forsøkt gruppert tematisk:

Generelle/overordnede kommentarer:

- I forvaltningssammenheng vil det ofte være behov for statistikk over geografiske enheter på tvers av tradisjonell administrativ inndeling, gjerne knyttet opp til regioner, forvaltningsområder m.v.
- Det er behov for å knytte arealdimensjonen opp mot økonomiske eller levekårsrelaterte data.
- Dagens kartgrunnlag er dårlig egnet som grunnlag for statistikkproduksjon. Oppdatering av kartgrunnlaget og digitalisering bør oppprioriteres.
- Arealstatistikken bør inndeles etter andre kriterier enn det nordiske systemet for arealklassifisering, basert på andre naturkategorier og forvaltningstema.
- Viktig å kunne skille mellom arealtilstand, planlagt arealbruk, faktisk arealbruk og historisk arealbruk.
- Kart og statistikk bør gjenspeile arealenes egnethet for ulike produksjoner.
- Det er problemer knyttet til en dramatisk oppdeling i «eksklusive» arealtyper, når landskapet faktisk er mangetydig og dynamisk. Et alternativt utgangspunkt er å kartlegge behov og overordnede «overlay-systemer» for dernest å bestemme relevante arealkategorier og kriterier for disse.
- Vi er kritiske til statistikk over tilsynelatende objektive «arealkategorier». De fleste typer graderinger og registreringer vil være påvirket av hvilken sammenheng de skal brukes i.

Statistikk knyttet til plan- og bygningsloven/tettstedsutvikling

- Selv om PBL-inndelingen ikke er sammenfallende med Nordisk arealklassifisering, kan man tenke seg at det er PBL-inndelingen som må endres.
- Kategoriene i plan- og bygningsloven (PBL) må dekkes opp av inndelingssystemet.
- Klassifikasjonene er i liten grad tilpasset behovet for arealregnskap for byer.
- Inndelingen i RPR-soner for Oslofjorden bør gjenspeiles.
- Tettstedsavgrensning og -inndeling er viktige tema.
- Økt fokus på samordnet areal- og transportplanlegging i by- og tettstedsområder og på hvordan naturinngrep påvirker naturmiljøet og det biologiske mangfoldet kan skape behov for arealstatistikk på et høyere geografisk nivå enn enkeltprosjekter.
- I forhold til samordnet areal- og transportplanlegging kan det være interessant med arealstatistikk som kan vies eventuelle forskjeller i arealbruk til transportformål i ulike byer og tettsteder, og hvordan dette utvikler seg.
- Det er mulig at registrering av arealbruk til eksisterende transportnett bør organiseres annerledes enn systematisering av arealdata ved planlegging av nye anlegg.
- Behovet for arealstatistikk er knyttet til data som gir mulighet for beregning av trafikkskapning og til analyser av lokaliseringmønstre.
- Båndlagt areal for vannforsyning bør være en egen klasse.

Objekter/områder som må dekkes av statistikk

- Kart og statistikk over områder med ulik grad av tekniske inngrep er viktig.
- Sjøareal er en viktig kategori og ressurs som bør være med i et klassifikasjonssystem.
- Landskapstyper bør klassifiseres som grunnlag for statistikk.
- Det er behov for klassifisering av og statistikk fordelt på ulike vernekategorier, inklusive forminner.

Andre, spesifikke kommentarer

- Arealtilstandsstatistikk hentes også fra DMK (digitalt markslagskart) i målestokk 1:5 000. Inndelingssystemet her dekker behovet med små justeringer.
- Det er behov for større detaljeringsgrad i klassifikasjonen enn det som gis i det nordiske systemet for arealklassifikasjon, for klassene 1 jordbruksareal, 2 skogareal og annet trebevokst areal og 4 åpne våtmarker.

Flere institusjoner oppgir at de er i startfasen med å installere digitalt kartverk, og ønsker å koble statistikken mot kartet.

Noen større institusjoner signaliserer at de for eget forvaltningsområde vil kunne være selvhjulpne med statistikkgrunnlag. Det fokuseres forøvrig i den sammenhengen *ikke* på behovet for standardiserte rutiner for utarbeiding av kart og statistikk som gjør sammenlikning over tid og mellom områder mulig.

6. Aktuelle tiltak - videre arbeid

Brukerundersøkelsen har vært et viktig ledd i arbeidet med å kartlegge brukertilstanden og brukerbehovene, og samtidig fortelle at SSB og Samordningsforum for arealstatistikk (SOFA) har satt arealstatistikken på dagsorden. Responsen på tiltaket har vært tilfredsstillende, om enn varierende for forskjellige brukergrupper. Det er også karakteristisk for denne undersøkelsen, som for en rekke andre i tilsvarende gate, at svarene kan bli litt tilfeldige, alt etter hvem som fyller ut skjemaet. Vi ser av materialet at noen institusjoner må ha svart feil, rett og slett fordi vi har kjennskap til at arealstatistikk er et viktig område der det legges ned ressurser, til tross for at institusjonen signaliserer at den verken bruker eller har bruk for statistikken.

Mange av kommentarene som fulgte med skjemaet, viste at det var vanskelig å fylle ut - aktiviteten er så pass mangfoldig at den vanskelig lar seg representere i skjemaform. Skjemaet ble forsøkt utført slik at mangfoldigheten i noen grad skulle kunne gjenspeiles, med det resultat at detaljrikdommen kanskje var i største laget.

30. august 1996 ble det arrangert et seminar med tittelen «Bærekraftig arealpolitikk og behovet for arealstatistikk». Invitasjoner var sendt ut til et vidt spekter av potensielle brukere, og ca. 100 deltakere stilte. Dette viser at behovet for informasjon om hva som foregår er til stede, og er stort.

Vi vil peke på følgende tiltak som en naturlig oppfølging av denne undersøkelsen og arbeidet som foregår:

- Ta direkte kontakt med en del av oppgavegiverne for å følge opp synspunkter og forslag.
- Invitere brukere til diskusjon i SOFA og eventuelt andre fora.
- Informere om denne brukerundersøkelsen. Denne rapporten sendes til institusjonene som svarte. I tillegg gi korte informasjonsbulletiner enten gjennom tidsskriftfloraen eller gjennom egne informasjonskanaler.
- Avholde nytt seminar hvor arealstatistikk settes på dagsorden. Dette er planlagt til 1998.
- Avholde ny brukerundersøkelse. Denne forutsettes å være enkel i formen og konkret i tilnærmingen. For å få dette til, bør den være ledsaget av utviklede eller planlagte arealstatistikk-produkter, der brukerne inviteres til å melde tilbake om disse produktene er interessante for dem. Tidspunktet for en ny brukerundersøkelse er ikke fastsatt.

I forbindelse med at flere institusjoner tar i bruk digitale systemer for sin forvaltning, må det være en prioritert oppgave for samordnende organer å utvikle standarder og retningslinjer for presentasjon av kart og statistikk som gjør sammenstilling i tid og rom mulig. SOFA bør her være et koordinerende ledd.

Litteratur

NSS 1982

Nordisk arealklassifisering. Rapport från en av nordiska utskottet för miljöstatistik tilsatt arbetsgrupp. Teknisk rapport nr. 29, 1982, Nordisk statistisk sekretariat

Vedlegg 1: Mer om definisjon av arealstatistikk

Som nevnt i kap. 1.3, har undersøkelsen tatt utgangspunkt i den definisjonen som SOFA legger til grunn for sitt arbeid:

"Med areal- og arealrelatert statistikk menes informasjon om geografisk lokalisering, avgrensning og utbredelse av arealer, samt data som beskriver faktisk og planlagt arealbruk, arealdekke (naturtilstand) og andre egenskaper knyttet til arealene."

En meget vid tolkning av denne definisjonen kan føre til at arealstatistikk er informasjon og data av følgende typer:

Informasjon om	Eksempler
Geografisk lokalisering	Angivelse av koordinat for bestemte objekter, bosetting ved forskjellige lengde-/breddegrad
Geografisk avgrensning	Reguleringsplangrense, grense for naturvernområder
Geografisk utbredelse	Størrelse på tettsteder eller våtmarksområder (prosent eller km ²)
Faktisk arealbruk	Friluftslivsområder, områder for skogsdrift, transportområder
Planlagt arealbruk	Informasjon i kommune- og reguleringsplaner om ønsket eller bundet arealbruk
Arealdekke	Naturtilstand; f.eks. myr, heilandskap, eller kulturtilstand; f.eks. asfalterte område, bebyggelse
Andre egenskaper knyttet til arealene	Hvor mange ulykker er det i bestemte veikryss, forbrytelser pr. km ² sentrumsområde

Begrepene *arealbruk* og *arealdekke* trenger en særskilt kommentar: Arealdekke går på det fysiske utseendet i landskapet. Bebyggelse er i den sammenhengen et arealdekke. Arealbruk går på formålet med arealdisponeringen. Bebyggelse kan i seg selv være et formål, men vil som hovedregel være inndelt i typer bebyggelse, f.eks. bolig-, industri- eller forretningsbebyggelse.

Definisjonen åpner opp for at svært mange typer data og informasjon kan inngå i begrepet «arealstatistikk». Dersom man tolker definisjonen vidt, blir alt som kan lokaliseres geografisk arealstatistikk. F.eks. antall mennesker med Downs syndrom innen et bestemt område, eller antall pendlere fra én kommune til en annen. I følge definisjonen er også et kommuneplankart arealstatistikk, det samme er et kart over naturforvaltningsinteresser. Et nærliggende spørsmål blir da om definisjonen bør korrigeres for å begrense det tematiske dekningsområdet.

Et mulig skille i terminologibruken kan f.eks. trekkes mellom *arealstatistikk* og *administrativ planstatistikk*, som kan avledes fra arealbruksinformasjonen:

Tidsperspektiv	Arealstatistikk	Administrativ planstatistikk
Nåtilstand	<ul style="list-style-type: none"> Hvor mange km² utgjør tettstedsarealer i Norge? Hvor mange og store inngrepssfrie arealer finnes i Norge? 	<ul style="list-style-type: none"> Hvor mange dispensasjoner gjøres fra kommuneplaner? Hvordan er framdriften i eksisterende planarbeid?
Historisk	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan har tettstedsutviklingen vært frem til i dag? Hvordan har andelen urørt natur utviklet seg frem til i dag? 	<ul style="list-style-type: none"> Hvordan har utviklingen av dispensasjonsbruken vært? Hvor mange LNF-områder har blitt overført til bebygde områder
Framtidig	<ul style="list-style-type: none"> Hvor arealkrevende vil tettstedsutviklingen bli med dagens trend? Hvor stor vil andelen urørt natur være i år 2010 med dagens trend? 	<ul style="list-style-type: none"> Hvor mange områder planlegges utbygget som byggeområder innen år 2000? Hvor mange reguleringsplaner vil bli fremmet, inkl. omreguleringer?

Slik SOFA har definert begrepet, er alt dette arealstatistikk. I denne sammenhengen vil kanskje den eksisterende, nordiske arealklassifiseringen (NSS 1982) virke begrensende. Denne kan bare favne noe av det mangfoldet som egentlig er arealstatistikk etter SOFAs definisjon.

Når vi skal drive standardisering av arealstatistikk i dette mylderet av betydninger, vil det være behov for noen begrensninger i denne sammenheng, f.eks. i forhold til plansiden. Man må i hvert fall være tydelig på hva man skal standardisere.

I tabellen ovenfor er terminologien «administrativ planstatistikk» innført. Eksemplene som er brukt, er arealrelatert informasjon i den forstand at man må ha oversikt over arealbruken for å få fram informasjonen, men i begrenset grad informasjon om arealstørrelser. Det kan derfor være fruktbart å klassifisere arealstatistikken på følgende måte:

1. Primær arealstatistikk
2. Sekundær arealstatistikk
3. Avledet statistikk

Et forsøk på definisjoner vil være:

Primær arealstatistikk er statistikk knyttet til arealdekke og arealbruk, både status, tilbakegående og framskrivende informasjon. Enheten vil som regel oppgis i flatemål (km², m² o.l.). Eksempler er gitt i tabellen over og kalt «Arealstatistikk».

Sekundær arealstatistikk er statistikk som kan knyttes til arealbruk/arealdekke, gjerne som opptellinger/utledninger fra primær arealstatistikk, eller som kombinasjon av dette med juridisk/politiske vedtak. Eksempler er gitt i tabellen over og kalt «administrativ planstatistikk».

Avledet statistikk er statistikk som ikke er arealstatistikk, men som kan knyttes til arealinndelinger. Eksempler kan være utslipp til luft fra tettsteder, sosio-økonomiske forhold knyttet til bestemt regionalisering eller en type arealbruk m.v.

Denne inndelingen vil også kunne være et hjelpemiddel for å bestemme siktemålet for arealstatistikken i SSB: Primært skal arealstatistikken gi størrelsesinformasjon for forskjellige arealbruk-/arealdekkeyper. Sekundært skal man utlede annen statistikk knyttet til dette. Endelig vil et potensielt viktig bruksområde kunne være basis for avledet statistikk.

Avledet statistikk er intet selvstendig mål for arealstatistikkarbeidet i seg selv. SSB bør imidlertid legge forholdene til rette for å trekke inn den geografiske dimensjonen i annen statistikk. Dette gjelder både miljøstatistikk, økonomisk statistikk og leveårsstatistikk.

Vedlegg 2: Spørreskjema

Returneres i vedlagte frankerte svarkonvolutt til:

Statistisk sentralbyrå
Seksjon for miljøstatistikk
Postboks 8131 Dep
0033 Oslo

Innleveringsfrist 8. desember 1995

For evt. spørsmål eller kommentarer

- kontakt saksbehandler i SSB:

Lars Rogstad tlf. 22 00 44 95

Arealstatistikk Brukerundersøkelse

Arealstatistikk er i denne undersøkelsen definert som: Informasjon om geografisk lokalisering, avgrensning og utbredelse av arealer, samt data som beskriver faktisk og planlagt arealbruk, arealdekke (arealets naturtilstand) og andre egenskaper knyttet til arealet.

Denne undersøkelsen foretas på initiativ fra *Samordningsforumet for arealstatistikk*. Forumet er oppnevnt av Miljøverndepartementet, og består av representanter fra Direktoratet for naturforvaltning, Norsk institutt for jord og skogforskning, Statens kartverk, Statistisk sentralbyrå, Transportøkonomisk institutt og Miljøverndepartementet. Statistisk sentralbyrå er sekretariat for forumet, og vil bearbeide data fra undersøkelsen.

For å lette arbeidet med besvarelsene er det i stor grad lagt opp til enkel avkryssing i spørreskjemaet. I tillegg gis det også muligheter til å gi utfyllende opplysninger og kommentarer. For det videre arbeidet med undersøkelsen er det viktig at også de som ikke bruker eller regner med å ha bruk for arealstatistikk returnerer skjemaet innen 8. desember utfyllt med avsnittene A (institusjon, adresse og kontaktperson) og B (undersøkelsens relevans for institusjonen).

Felt C3 og avsnitt E:

I denne undersøkelsen spør vi om De kjenner til det nordiske systemet for arealklassifisering. Hensikten med disse spørsmålene er å undersøke om dette klassifiseringssystemet er hensiktsmessig også for norske forhold.

Det nordiske systemet for arealklassifisering ble i 1985 anbefalt som veiledende. Klassifiseringssystemet omfatter både arealbruk og arealdekke. Formålet med systemet er å sikre sammenlignbare arealklasser i de nordiske landene, samtidig som hensynet til øvrige internasjonale systemer er forsøkt ivarettatt. Systemet ble utarbeidet av Nordisk Utvalg for Miljøstatistikk i 1981.

Felt C2 til C5:

Her spesifiseres egenskaper for alle arealkategorier som brukes av organisasjonen (eller for et utvalg av arealkategorier som ansees som spesielt viktige og/eller er mye brukt i organisasjonen). "Andre geografiske enheter" kan være f.eks.: vegetasjonsregion, viltområde, nasjonalpark, nedbørfelt, tettsted, m.v.

A. Organisasjon, adressefelt, kontaktperson og telefon						
A1	Organisasjon:		A4	Telefon:		
A2	Postadresse:		A5	Telefaks:		
A3	Kontaktperson(er):		A6	El.post:		
B. Brukerundersøkelsens relevans for organisasjonen						
B1	Brukes det, eller er det planer for nær framtid om å ta i bruk arealstatistikk i organisasjonen?	Ja <input type="checkbox"/> Nei <input type="checkbox"/>	Hvis ja, vennligst fyll ut avsnitt A til E. Hvis nei, vennligst returner skjemaet i vedlagte svarkonvolutt.			
C. Nåværende bruk av arealstatistikk						
C1	Til hvilke(t) formål brukes arealstatistikk i organisasjonen (sett evt. flere kryss):					
<input type="checkbox"/>	Generell saksbehandling	<input type="checkbox"/>	Utbygging	<input type="checkbox"/>	Drift/skjøtsel/ressursutnyttning	
<input type="checkbox"/>	Overvåking/resultatkontroll	<input type="checkbox"/>	Vern	<input type="checkbox"/>	Forskning/utredning	
<input type="checkbox"/>	Beregning av tilskudd	<input type="checkbox"/>	Produksjon	<input type="checkbox"/>	Undervisning/informasjon	
Evt. andre formål:						
C2	Kjenner De systemet for Nordisk arealklassifisering (se evt. siste side i skjemaet):			Ja <input type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>	Delvis <input type="checkbox"/>
Kan de arealkategoriene som organisasjonen i dag bruker statistikk for, klassifiseres innen systemet for Nordisk arealklassifisering (se også siste side i skjemaet):			Ja <input type="checkbox"/>	Nei <input type="checkbox"/>	Delvis <input type="checkbox"/>	
Spesifiser evt. nærmere på siste side i skjemaet hvilke kategorier i det nordiske systemet som benyttes av organisasjonen i dag.						

C. Nåværende bruk av arealstatistikk (fortsett).

C3 Spesifiser aktuelle arealkategorier som det benyttes arealstatistikk for i dag.

Markér i tabellen (sett evt. flere kryss) for å beskrive egenskaper ved den aktuelle arealstatistikken.

Arealkategori Spesifiser viktigste eller mest brukte kategori(er). Benytt egen inndeling, eller velg kategori fra oversikten på siste side i skjemaet.	Gjelder			Geografisk enhet					Opp-daterings-frekvens		Data-kilde		Tilrettelagt for bruk av GIS			For eventuelle digitaliserte data oppgi original målestokk	Statistikkens egnethet til formålet vurderes som		
	Faktisk arealbruk	Planlagt arealbruk	Arealdekke (naturtilstand)	Land	Fylke	Kommune	Eiendom (mer)	Andre (spesifiser i felt C4)	Årlig/hyppigere	Sjeldnere	Egen produksjon	Ekstern kilde (spesif. i felt C5)	Ikke	Helt	Delvis		Meget god	God	Mindre god
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

C4 Hvilke andre geografiske enheter enn land, fylke, kommune eller eiendom benyttes for de aktuelle arealkategoriene:

C5 Fra hvilke eksterne kilder benyttes det arealstatistikk:

- | | |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> Statistisk sentralbyrå | <input type="checkbox"/> Direktoratet for naturforvaltning |
| <input type="checkbox"/> Statens kartverk | <input type="checkbox"/> Miljøverndepartementet |
| <input type="checkbox"/> Norsk institutt for jord- og skogkartlegging | <input type="checkbox"/> Landbruksdepartementet |

Evt. andre eksterne kilder for arealstatistikk:

C6 I hvilken grad brukes geografiske informasjonssystemer (GIS) i organisasjonen?

Stor	Liten	Ingen	Vet ikke
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

C7 I hvilken grad bruker organisasjonen egen tolkning av satellittbilder og flyfoto som grunnlag for arealstatistikk?

Stor	Liten	Ingen	Vet ikke
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Vedlegg 3: Deltakere i undersøkelsen

Institusjon	Avdeling	Postadresse	Poststed
Fylkesmannen i Østfold	Miljøvernavdelingen	Statens Hus, Vogtsgt.	1500 Moss
Fylkesmannen i Østfold	Landbruksavdelingen	Statens Hus, Vogtsgt.	1500 Moss
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Miljøvernavdelingen	Postboks 8111 Dep	0032 Oslo
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Landbruksavdelingen	Postboks 8111 Dep	0032 Oslo
Fylkesmannen i Hedmark	Miljøvernavdelingen	Fylkeshuset, Parkgt. 64	2300 Hamar
Fylkesmannen i Hedmark	Landbruksavdelingen	Fylkeshuset, Parkgt. 64	2300 Hamar
Fylkesmannen i Oppland	Miljøvernavdelingen	Gudbrandsdalsvn. 172	2600 Lillehammer
Fylkesmannen i Oppland	Landbruksavdelingen	Gudbrandsdalsvn. 172	2600 Lillehammer
Fylkesmannen i Buskerud	Miljøvernavdelingen	Postboks 1604	3007 Drammen
Fylkesmannen i Buskerud	Landbruksavdelingen	Postboks 1604	3007 Drammen
Fylkesmannen i Vestfold	Miljøvernavdelingen	Stoltenbergsgt. 38	3110 Tønsberg
Fylkesmannen i Vestfold	Landbruksavdelingen	Stoltenbergsgt. 38	3110 Tønsberg
Fylkesmannen i Telemark	Miljøvernavdelingen	Postboks 837	3708 Skien
Fylkesmannen i Telemark	Landbruksavdelingen	Postboks 837	3708 Skien
Fylkesmannen i Aust-Agder	Miljøvernavdelingen	Fylkeshuset, Elvebakken 1	4800 Arendal
Fylkesmannen i Aust-Agder	Landbruksavdelingen	Fylkeshuset, Elvebakken 1	4800 Arendal
Fylkesmannen i Vest-Agder	Miljøvernavdelingen	Tinghuset	4605 Kristiansand S
Fylkesmannen i Vest-Agder	Landbruksavdelingen	Tinghuset	4605 Kristiansand S
Fylkesmannen i Rogaland	Miljøvernavdelingen	Lagårdsvn. 78	4010 Stavanger
Fylkesmannen i Rogaland	Landbruksavdelingen	Lagårdsvn. 78	4010 Stavanger
Fylkesmannen i Hordaland	Miljøvernavdelingen	Postboks 106	5001 Bergen
Fylkesmannen i Hordaland	Landbruksavdelingen	Postboks 106	5001 Bergen
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Miljøvernavdelingen		5840 Hermansverk
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Landbruksavdelingen		5840 Hermansverk
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Miljøvernavdelingen	Julsundvn. 9	6400 Molde
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Landbruksavdelingen	Julsundvn. 9	6400 Molde
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Miljøvernavdelingen	Statens Hus, Klæbuvn. 194	7005 Trondheim
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Landbruksavdelingen	Statens Hus, Klæbuvn. 194	7005 Trondheim
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Miljøvernavdelingen	Statens Hus, Strandvn. 38	7700 Steinkjer
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Landbruksavdelingen	Statens Hus, Strandvn. 38	7700 Steinkjer
Fylkesmannen i Nordland	Miljøvernavdelingen	Molovn. 10	8003 Bodø
Fylkesmannen i Nordland	Landbruksavdelingen	Molovn. 10	8003 Bodø
Fylkesmannen i Troms	Miljøvernavdelingen	Postboks 595	9001 Tromsø
Fylkesmannen i Troms	Landbruksavdelingen	Postboks 595	9001 Tromsø
Fylkesmannen i Finnmark	Miljøvernavdelingen	Damsvn. 1	9800 Vadsø
Fylkesmannen i Finnmark	Landbruksavdelingen	Damsvn. 1	9800 Vadsø
Østfold fylkeskommune	Nærings- og ressursavdelingen	Postboks 220	1701 Sarpsborg
Akershus fylkeskommune	Planavdelingen	Schweigaardsgt. 4	0185 Oslo
Hedmark fylkeskommune	Plan- og utviklingsavdelingen	Fylkeshuset, Parkgt. 64	2300 Hamar
Oppland fylkeskommune	Plan- og utviklingsseksjonen	Kirkegt. 76	2600 Lillehammer
Buskerud fylkeskommune	Plan- og næringskontoret	Fylkeshuset, Haugesgt. 89	3020 Drammen
Vestfold fylkeskommune	Planavdelingen	Fylkeshuset, Svend Foyngst. 9	3110 Tønsberg
Telemark fylkeskommune	Planseksjonen	Fylkeshuset, Fylkesbakken 6	3706 Skien
Aust-Agder fylkeskommune	Fylkesrådmannen	Fylkeshuset, Ragnvald Blakstadsv. 1	4800 Arendal
Vest-Agder fylkeskommune	Planavdelingen	Postboks 770	4601 Kristiansand S
Rogaland fylkeskommune	Etat for regional utvikling, Regionalplanavd.	Peder Klowsq. 27	4005 Stavanger
Hordaland fylkeskommune	Regional utvikling	Lars Hillesgt. 22	5020 Bergen
Sogn og Fjordane fylkeskommune	Regionalstaben	Fylkeshuset	5840 Hermansverk

Institusjon	Avdeling	Postadresse	Poststed
Møre og Romsdal fylkeskommune	Planavdelingen	Julsundvn. 9	6400 Molde
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Kommunalavdelingen Div. NSK	Fylkeshuset, Munkegt. 10	7004 Trondheim
Nord-Trøndelag fylkeskommune	Arealplanavdelingen	Fylkets hus, Seilmakergt. 2	7700 Steinkjer
Nordland fylkeskommune	Planavdelingen	Prinsensgt. 100	8002 Bodø
Troms fylkeskommune	Plan- og næringsetaten	Strandv. 13	9005 Tromsø
Finnmark fylkeskommune	Planavdelingen	Fylkeshuset, Henry Karl- senspl. 1	9800 Vadsø
Arendal kommune	Teknisk etat	Postboks 10	4801 Arendal
Askim kommune	Teknisk etat	Postboks C	1801 Askim
Bergen kommune	Byutvikling kommunalavd., Planavd.	Rådhusgt. 10	5017 Bergen
Bodø kommune	Teknisk avd., Byplankontoret	Herredshuset	8008 Bodø
Bygland kommune	Teknisk etat		4684 Bygland
Bærum kommune	Bygnings- og reguleringsvese- net	Postboks 124	1301 Sandvika
Elverum kommune	Teknisk etat	Storgt 18	2400 Elverum
Fredrikstad kommune	Plan og miljøseksjonen	Glemmensg. 55	1602 Fredrikstad
Fyresdal kommune	Teknisk etat		3870 Fyresdal
Karmøy kommune	Teknisk etat	Rådhuset	4250 Kopervik
Kautokeino kommune	Teknisk etat	Postboks 68	9520 Kautokeino
Kongsvinger kommune	Teknisk etat	Skolegt. 7	2200 Kongsvinger
Kristiansund kommune	Teknisk etat	Rådhuset	6500 Kristiansund N
Lier kommune	Teknisk etat	Postboks 205	3401 Lier
Lierne kommune	Teknisk etat	Postboks 40	7530 Meråker
Lillehammer kommune	Teknisk etat	Postboks 955	2601 Lillehammer
Lom kommune	Teknisk etat	Postboks 53	2686 Lom
Målselv kommune	Teknisk etat		9220 Moen
Namsos kommune	Teknisk etat	Abel Meyersgt. 12	7800 Namsos
Oslo kommune	Plan og bygningsetaten	Trondheimsvn. 5	0560 Oslo
Porsgrunn kommune	Byplankontoret	Floodsgt. 6	3915 Porsgrunn
Ringerike kommune	Plan og bygningstjenesten	Oslov. 1	3500 Hønefoss
Røros kommune	Teknisk etat	Posttuttak B	7461 Røros
Sande kommune	Teknisk etat		3070 Sande i Vest- fold
Sandefjord kommune	Bygnings- og reguleringsavd.	Postboks 2025 Hasle	3237 Sandefjord
Stavanger kommune	Byplanavdelingen	Olav Kyrresgt. 23	4005 Stavanger
Sømna kommune	Teknisk etat		8924 Vik i Helgeland
Sør-Varanger kommune	Teknisk etat	Postboks 406	9901 Kirkenes
Sørum kommune	Teknisk etat	Rådhuset	1920 Sørumsand
Tingvoll kommune	Teknisk etat		6630 Tingvoll
Tromsø kommune	Teknisk avd., Planseksjonen	Postboks 1003	9001 Tromsø
Trondheim kommune	Avdeling Byutvikling, Byplan- kontoret	Holtermannsv. 1	7030 Trondheim
Tysnes kommune	Teknisk etat		5685 Uggdal
Tønsberg kommune	Miljøvern og kommunalteknikk, Byggesak og arealplan	H. Wilhelmsens allé 1	3110 Tønsberg
Vaksdal kommune	Teknisk etat	Postboks C	5280 Dalekvam
Bergvesenet		Postboks 3021	7002 Trondheim
Direktoratet for naturforvaltning		Tungasletta 2	7005 Trondheim
Direktoratet for sivilt beredskap		Postboks 8136 Dep	0033 Oslo
Fiskerisjefen for Skagerrakkysten		Sjøhuset, Østre Strandgt. 12A	4610 Kristiansand S
Fiskerisjefen i Møre og Romsdal		Postboks 513	6001 Ålesund
Folkehelsa		Geitmyrsvn. 75	0462 Oslo
Havforskningsinstituttet		Postboks 8150 Dep Nord- nes	5024 Bergen
Kystdirektoratet		Postboks 8158 Dep	0030 Oslo
Lufftartsverket		Postboks 8124 Dep	0032 Oslo

Institusjon	Avdeling	Postadresse	Poststed
Norges geologiske undersøkelse		Postboks 3006 Lade	7002 Trondheim
Norges statsbaner	NSB Eiendom	Postboks 1181 Sentrum	0107 Oslo
Norges vassdrags- og energiverk	Hydrologisk avdeling	Postboks 5091 Majorstua	0301 Oslo
Norsk polarinstitutt		Postboks 5072 Majorstua	0301 Oslo
Oljedirektoratet		Postboks 600	4001 Stavanger
Reindriftsadministrasjonen			9500 Alta
Riksantikvaren		Postboks 8196 Dep	0034 Oslo
Statens forurensningstilsyn		Postboks 8100 Dep	0032 Oslo
Statens helsetilsyn		Postboks 8128 Dep	0032 Oslo
Statens kartverk	Landdivisjonen		3500 Hønefoss
Statens kartverk	SOSI-sekretariatet		3500 Hønefoss
Statens kartverk	Miljødataenheten	Longum Park Myrene	4801 Arendal
Statens nærings- og distriktsutviklingsfond		Postboks 448 Sentrum	0104 Oslo
Statistisk sentralbyrå		Postboks 8131 Dep	0033 Oslo
Statsbygg		Postboks 8106 Dep	0032 Oslo
Statskog SF		Postboks 433	7800 Namsos
Vegdirektoratet		Postboks 8011 Dep	0030 Oslo
Kommunal og arbeidsdepartementet	Regionalpolitisk avdeling	Postboks 8112 Dep	0032 Oslo
Landbruksdepartementet	Avdelingen for arealforvaltning	Postboks 8007 Dep	0030 Oslo
Landbruksdepartementet	Jordskiftekontoret	Postboks 8007 Dep	0030 Oslo
Miljøverndepartementet	Avdeling for regional planlegging og ressursforvaltning	Postboks 8013 Dep	0030 Oslo
Nærings- og energidepartementet	Næringsavdelingen	Postboks 8148 Dep	0033 Oslo
Samferdselsdepartementet	Avdeling for miljø, kollektivtransport og veg	Postboks 8010 Dep	0030 Oslo
Norsk institutt for by- og regionforskning		Postboks 44 Blindern	0313 Oslo
Norsk institutt for jord- og skogkartlegging		Postboks 115	1430 Ås
Norsk institutt for luftforskning		Postboks 100	2007 Kjeller
Norsk institutt for naturforskning		Tungasletta 2	7005 Trondheim
Norsk institutt for skogforskning		Høgskolevn. 12	1432 Ås
Norsk institutt for vannforskning		Postboks 173 Kjelsås	0411 Oslo
Norsk samfunnsvitenskaplig datatjeneste		Hans Holmboesgt. 22	5007 Bergen
Norges landbrukshøgskole	Institutt for landskapsplanlegging	Postboks 5029	1432 Ås
Norges landbrukshøgskole	Institutt for skogfag	Postboks 5024	1432 Ås
UNIT - AVH	Geografisk institutt		7055 Dragvoll
UNIT - NTH	Institutt for by- og regionplanlegging	Gløshaugen	7034 Trondheim
UNIT - NTH	Institutt for kart og oppmåling	Gløshaugen	7034 Trondheim
Universitetet i Bergen	Institutt for geografi	Brevikv. 2	5020 Bergen
Universitetet i Oslo	Geografisk institutt	Postboks 1072 Blindern	0316 Oslo
Asplan Viak AS		Postboks 201	1301 Sandvika
Asplan Viak Sør		Postboks 1699 Myrene	4801 Arendal
Berdal Strømme AS		Vestfjordg. 4	1300 Sandvika
Civitas A/S		Fredensborgv. 4	0177 Oslo
Geodata AS		Postboks 91 Kalbakken	0902 Oslo
GRID-Arendal		Postboks 1602 Myrene	4801 Arendal
HolteProsjekt as		Bygdø allé 135	0277 Oslo
Multiconsult AS		Postboks 40	1324 Lysaker
Norconsult		Postboks 626	1301 Sandvika
Norgit-Senteret A/S		Bryggeriv. 2	1607 Fredrikstad
Pumatec AS		Postboks 190	1330 Oslo Lufthavn

Vedlegg 4: Nordisk arealklassifisering

1. Jordbruksareal

1.1. Åkerareal

- 1.1.1. Areal til korn og oljevekster
- 1.1.2. Areal til grønnsaker på friland, frukt mv.
- 1.1.3. Areal til slått og beite
- 1.1.4. Åpent brakket areal
- 1.1.5. Annet åkerareal

1.2. Permanent eng- slått- eller beiteareal

1.3. Areal til jordbruksbygninger, gårdstun og kjøkkenhager

1.4. Annet jordbruksareal

- 1.4.1. Areal tidligere brukt til jordbruksproduksjon
- 1.4.2. Annet jordbruksareal

2. Skogareal og annet trebevokst areal

2.1. Produktivt skogareal

- 2.1.1. Bartreareal
- 2.1.2. Lauvtreareal
- 2.1.3. Areal med blandet bar- og lauvtre

2.2. Annet trebevokst areal

- 2.2.1. Bartreareal
- 2.2.2. Lauvtreareal
- 2.2.3. Areal med blandet bar- og lauvtre

3. Bebygget areal og tilhørende areal (ekskl. jordbruksbebyggelse)

3.1. Boligareal

- 3.1.1. Areal til frittliggende villabebyggelse
- 3.1.2. Areal til rekkehus eller flerfamiliehus med høyst to etasjer
- 3.1.3. Areal til flerfamiliehus med tre etasjer eller mer

3.2. Industriareal

- 3.2.1. Areal med tilvirkningsindustri
- 3.2.2. Areal med gruver, steinbrudd mv.

3.3. Areal med tekniske anlegg og avfallsplasser

- 3.3.1. Areal med tekniske anlegg
- 3.3.2. Avfallsplasser

3.4. Areal for handels- og forretningsvirksomhet

3.5. Areal til offentlig service og tilhørende anlegg (ekskl. transport og kommunikasjonsanlegg)

3.6. Areal med blandet bruk

3.7. Areal til transport og kommunikasjonsanlegg

- 3.7.1. Areal til riksveier og regionale veier
- 3.7.2. Areal til andre veier
- 3.7.3. Areal til jernbaner
- 3.7.4. Areal til flyplasser
- 3.7.5. Areal til havner og tilhørende lageranlegg
- 3.7.6. Annet areal til transport og kommunikasjonsanlegg

3.8. Areal til fritidsbebyggelse og anlegg for fritidsaktiviteter

- 3.8.1. Areal til fritidsbebyggelse
- 3.8.2. Areal til anlegg for fritidsaktiviteter

3.9. Annet bebygget areal

- 3.9.1. Med pågående byggearbeid
- 3.9.2. Øvrig bebygget areal

4. ÅPNE VÅTMARKER

- 4.1. Myr
- 4.2. Andre våtmarker

5. TØRR ÅPEN MARK MED SPESIELT VEGETASJONSDEKKE

- 5.1. Hede
- 5.2. Grasmarksarealer
- 5.3. Annen tørr åpen mark

6. ÅPNE AREALER UTEN ELLER MED UBETYDELIG VEGETASJONDEKKE

- 6.1. Fjell i dagen
- 6.2. Breer og evig snø
- 6.3. Sandstrender, dyner og andre sanddekkete arealer
- 6.4. Andre åpne arealer

7. VANN

- 7.1. Elver og bekker
- 7.2. Sjøer og dammer mv.
- 7.3. Andre vannarealer

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 96/53 F.R. Aune: Konsekvenser av en nordisk avgiftsharmonisering på elektrisitetsområdet. 22s.
- 96/54 M.V. Dysterud og P. Schøning: SSB-AVLØP. 187s.
- 96/55 E. Vassnes og I. Tuveng: Datagrunnlag for analyse av personers overgang fra utdanning til arbeid: Dokumentasjon. 58s.
- 96/56 K. Flugsrud, O.K. Hunnes og E. Lasson: Metode for beregning av energivarebruk og utslipp på grunnkretser: Beregninger for 1992 og 1993 for kommunene Oslo, Drammen, Bergen og Trondheim. 61s.
- 96/57 T. Kalve: Bedre barnevernsdata på edb-lesbart medium. 42s.
- 96/58 E. Midtlyng og A.A. Ritland: Leseferdigheter i den voksne befolkningen i Norge: Pilotundersøkelse: Dokumentasjonsrapport. 53s.
- 96/59 A. Sundvoll og L. Solheim: Undersøkelse om kopiering på universiteter og høyskoler: Pilotundersøkelse: Dokumentasjonsrapport. 48s.
- 96/60 A. Sundvoll: Undersøkelse om levekår og nærmiljø i Bergen: Dokumentasjonsrapport. 53s.
- 96/61 A. Bråten: Populasjon og utvalg - konsumprisindeksen. 58s.
- 96/62 M. Kjelsrud og A. Torstensen: Innvandreres tilknytning til arbeidsmarkedet. Situasjonen i november 1994. Bruttoendringer mellom november 1993 og november 1994: Dokumentasjon og analyse. 170s.
- 96/63 H.M. Teigum: Samordnet levekårsundersøkelse 1996 - tverrsnittsundersøkelsen: Dokumentasjonsrapport. 57s.
- 96/64 Å. Kaurin: Emballasjestatistikk: Utprøving av metoder og forslag til metode for innhenting av data til en nasjonal statistikk over emballasjeavfall. 46s.
- 97/1 S. Opdahl: Levekårsundersøkelse blant mottakere av grunnstønad: Dokumentasjonsrapport med tabeller. 138s.
- 97/2 E. Berg og K. Rypdal: Historisk utvikling og fremskrivning av forbruket av noen miljøskadelige produkter. 23s.
- 97/3 A. Sundvoll: Undersøkelse om velferdsstatens gleder og byrder: Dokumentasjonsrapport. 88s.
- 97/4 M.S. Bjerckseth: Evaluering av ny metode for utarbeidelse av strukturstatistikk ved Seksjon 460. 145s.
- 97/6 E. Gulløy, S. Blom og A.A. Ritland: Levekår blant innvandrere 1996: Dokumentasjonsrapport med tabeller. 205s.
- 97/7 S. Blom og A.A. Ritland: Levekår blant innvandrere 1996: Del 2: Tabeller for nordmenn. 1997. 222s.
- 97/8 T.C. Mykkelbost: Resultater fra brukerundersøkelse i forbindelse med NOS 306: Utslipp til luft i norske kommuner 1993. 21s.
- 97/9 H.M. Teigum: Omnibusundersøkelsene 1996: Dokumentasjonsrapport. 136s.
- 97/10 P.O. Lande og T. Heimdal: GERIX START: System- og brukardokumentasjon. 49s.
- 97/11 A. Barstad: Frihetens århundre? Levekår i Norge i et 100-årsperspektiv. 37s.
- 97/12 G. Sparby: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1992: Dokumentasjon. 101s.
- 97/13 V. Pedersen: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1993: Dokumentasjon. 94s.
- 97/14 V. Pedersen: Inntekts- og formuesundersøkelsen 1994: Dokumentasjon. 93s.
- 97/15 Metodevalg og kostnader ved etablering og drift av et boligregister. 29s.
- 97/16 K. Vassenden: Innvandererstatistikkprosjektet: Styringsgruppas evaluering. 34s.
- 97/19 H.M. Teigum: Verdiundersøkelsen 1996: Dokumentasjonsrapport. 84s.
- 97/20 T. Ouren og T. Vik: Prosjektrapport: Voksenopplæringsprosjektet 1995-1996. 24s.

Statistisk sentralbyrå

Oslo:
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Telefon: 22 86 45 00
Telefaks: 22 86 49 73

Kongsvinger:
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

ISSN 0806-3745

